

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

ГОД. XVII.

СЕНТЕМВРИ 1908 Г.

БРОЙ 9

Сближението на християнскитѣ църкви.

Ние имаме случай да изкажемъ на-
последѣкъ своитѣ възгледя по въпроса за
обединението на църквитѣ. Ние заявихме
и сега заявяваме, че до като прѣоблада-
ватъ сегашнитѣ противоевангелски претен-
ции у римокатолическата и източноправо-
славната църкви, за съединение между
тѣзи църкви, отъ едана страна, и между
коя да е отъ тѣхъ и евангелскитѣ цър-
кви отъ друга, и дума не може да стане.
Отистина, източноправославната църква се
моли за *съединението* (о *съединеніи*) на
църквитѣ; ала въпросъ е, да ли грамад-
ното болшинство въ тази църква разбира
пълното и широко значение на хубавото,
сладкозвучно изрѣчение—съединението на
църквитѣ. Ние се боимъ, че дори и между
духовенството, крайно рѣдки сж овѣзи,
които иматъ ясно понятие по този отъ
прѣголтѣма важность прѣдметъ. Понятието
на мирянитѣ и негли на голѣмото мно-
зинство на православното духовенство из-
казва, струва ни се, благочестивиятъ и
дѣятеленъ мирянинъ Ив. Р. Чобановъ въ
статията си „За достойнството на право-
славната вѣра“, обнародвана въ послед-
ния брой (кн. V и VI) на „Духовна Зора“,
органъ на *Българското Православно Хри-
стианско Братство* въ Софя. Ето що
казва между друго г-нъ Чобановъ за из-
точно православната църква: „Истинската

Христова Църква е Източната Вселенска
Православна Църква. самата оная църква,
която е сжществувала и сжществувала още
отъ апостолскитѣ врѣмена и до днесъ“ . . .

„А Църквитѣ или по-точно казано,
християнскитѣ общества които сж из-
вѣстни подъ имената: арменци, написти,
лютерани, протестанти и всички други от-
цѣпени отъ Православната Вселенска Цър-
ква сектанти, не сж истински послѣдова-
тели на апостолската църква, защото тѣ
сж се отцѣпили отъ нея. Тѣ сж подобни
на извѣстния въ евангелската притча блу-
девъ синъ“ и пр.

Ние сме увѣрени, че горнатѣ платки
и *наивно* изказани мисли не би произ-
вели друго освѣнъ смѣхъ у такива ду-
ховни и образовани православни свеще-
ници, какъто е извѣстниятъ руски све-
щеникъ Григорий Петровъ. Очевидно, ав-
горътъ на горнитѣ мисли, ако и да не
е богословъ, не си е далъ трудъ да изучи
по-обстойно *животътъ* и *сѣрваніята* на
първитѣ християни, тъй както сж тѣ из-
ложени въ *Дѣяніята на Апостолитѣ*
и въ *Посланията* на Апостола Павла,
янакъ той не би направялъ такива необ-
мислени обобщения, които може да сж лъ-
скателни за православнитѣ, но които въ
сжщность сж далечъ отъ истината. *Жи-
вотътъ* и *ученията на християнитѣ въ
апостолскитѣ врѣмена* сж тържественъ
и стоящъ протестъ противъ отличи-

телнитѣ учения и прѣобладаващия животъ на източноправославната църква въ днешно врѣме. Намѣ е чудно и дивно какъ може такъвъ духовно настроенъ мияриниѣ, като г-нѣ Чобановъ, който прилежно изучава Свещеното Писание, да твърди, че „Източна Вселенска Православна църква е съществувала още отъ апостолскитѣ врѣмена и до днесъ“. Навѣрно той не е да не знае, че въ апостолскитѣ врѣмена църквата е била *една християнска църква*, и че тази християнска църква *въ много отношения* е стояла толкова далечъ отъ източната вселенска наречена православна църква, както е съществувала тази църква отъ *деветия* вѣкъ слѣдъ Христа до сега, колкото небето отъ земята *).

Ние правимъ горното твърдение въ интереса на почиващата на Божието слово истина, която всѣки християнинъ трѣба не само да знае, но и отъ сърце да приема. Тази истина се потвърждава и отъ църковната история.

Врѣме е като *християни*, на което християнско вѣроизповѣдание и да принадлежимъ, да се освободимъ отъ своитѣ прѣдрасъждзи, отъ своето тѣсногърдство и да погледнемъ трѣзво, обективно, безпристрастно на жизнения въпросъ за отношенията, които *трѣба* да съществуватъ между църквитѣ и християнитѣ отъ разнитѣ християнски вѣроизповѣдания. Отъ насъ се изисква да прѣстанемъ да се хранимъ съ *илюзии*, които сж докарвали и докарватъ горчиви разочарования, а да бъдемъ мѣдри и практични — да схванемъ *ядката* на въпроса относно *практичното сближение* между евангелисти и православни въ България върху базата на общитѣ точки на съприкосновение между двѣтѣ християнски вѣроизповѣдания, и слѣдъ констатирането на тѣзи точки на съприкосновение да се разгледа

въпросътъ: може ли върху тази база да се турѣ начало на духовното сближение между евангелисти и православни?

Кои сж тѣзи точки на съприкосновение? Тѣ се намиратъ въ общеприетия отъ всички християнски църкви *никейски* или по-точно *нико-константинополски символъ на вѣрата*. По ясно изложени тѣзи точки сж слѣднитѣ: *божественото вѣжжовение на каноничнитѣ Свещени Писания по въпроси на вѣра и моралъ, единството на Божията сжщностъ* (противъ атеизма, дуализма и политеизма); *триединството на Божиитѣ лица*, Отецъ, Синъ и Духъ Светий, Творецъ, Изкупителъ и Осветителъ (противъ арпанизма, социализма и унитаризма); *Божитѣ съвършенства* — всемогщество, вездѣсжщностъ, всевѣдение, мѣдростъ, светостъ, правда, любовъ и милостъ; *сътворението на свѣта отъ нищо по волята Божия за Божия слава и за добротестината на Неговитѣ сждания* (противъ материализма, пантеизма и атеизма); *управлението на свѣта по Божието провидение; първоначалната невинностъ на човѣка, човѣкъ сждаденъ по Божия образъ, съ разумъ и свободна воля, чистъ и светъ: но съ пакъ нуждаещъ се отъ изпитание и изложение на грѣхонаданието; грѣхонаданието: грѣхъ и смъртъ; естествено разтление и виновнойтъ, нужда отъ и възможностъ на спасение* (противъ пелагианизма и манихейзма); *изкупване чрѣзъ Христа; възплещението на вѣчното Слово или второто лице на Света Троица; богочовѣшкия съставъ на Христовата личностъ; животътъ на Исуса Христа, свѣрхчовѣшкото Му зачатие, безгрѣшното Му съвършенство, разпятието, смъртъта и погребението Му; възкрѣсението и възнесението Му, седењето Му отдѣсно на Бога, връщането Му за сждъ; Христосъ нашъ Пророкъ, Свещеникъ и Царъ за всегда; годатайското дѣло Христово, или умилостивението* — Той умрѣ за нашитѣ грѣхове, и възкрѣсва за нашето оправдание; *божествената личностъ на Светия Духъ; Не-*

*) Източноправославната църква въ сегашната си форма сжествува отъ 787 год. — седмия вселенски съборъ и до сега. Чрѣзъ този дълъгъ периодъ тази църква не е прѣтрѣбала нѣкаква сжществена промѣна.

говото вѣчно произхождение отъ Отца и историческото Му посланне отъ Отца и Сина, Неговото Божествово дѣло въ поворождението и освещенето; *вѣчното опрѣдѣление и избирание на вѣрващи за спасение; призванието на Евангелието; новорождение и обръщание* — нуждата отъ покаяние и вѣра; *оправдание и освещение* — прощение на грѣхове и нуждата отъ светъ животъ, *прославлението на вѣрващи; божественъ произходъ и съставъ на Всемирната Христова Църква*; сжщ-ственитѣ атрибути на Христовата всемирна църква — единство, всеобщность, светостъ и неразрушимостъ на църквата, воюваща църква и тържествуваща църква; *служителството на Евангелието; таинствата*: видими знакове, печалъ и благодатни срѣдства, *кръщение* за прощение на грѣхове и *Господня Вечеря* за възпомявание умиловителната смъртъ Христова; *смъртъ поради грѣхѣтъ; безсмъртнето на душата; окончателното дохождане* Христово; *общото възкрѣсение; с ъденето на свѣта отъ Господа Исуса Христа; небето и нѣбѣтъ* — вѣчното блаженство на светиятъ и вѣчното наказание на нечестивитѣ; *Богъ всичко въ всички*. (I Кор. 15; 28).

Ние излагаме *напространно* тѣзи основни християнски учения, които сж общи на тритѣ главни християнски вѣроизповѣдания, и това го правимъ съ цѣль да привлечемъ вниманието на нашитѣ братия православни върху факта, (за който много малко сж мислили до сега), че евангелисти и православни сж съгласни — едно сж въ сжщностъ — по отношение *основнитѣ, сжщественитѣ и необходимитѣ* за спасение християнски истини. До сега християнитѣ сж обръщали много по голѣмо внимание на оиѣзи второстепенни и третостепенни несжществени учения, въ които се различавали и сж се прѣбиврали и често аватемосвали едни други, въ нѣкои случаи дори и безмилостно сж се гонили, съ което сж дискредитирали християнството прѣдъ здравомислящия свѣтъ.

Врѣме е да се тури край на всичко това, и върху базата на горнитѣ основни и сжщественни учения да се направятъ опити за по-тѣсно сближение между православни и евангелски християни въ България. На въпроса: възможно ли е такова сближение? ние стоваряме утвърдително. Не само е възможно, но такова сближение ни се налага отъ бързия развой на разрушителнитѣ учения тѣй жарко резпространявани между нашата младежъ. Всички християни сж противни на рационализма, материализма и атеизма; но нека си питаме: що сж направили православнитѣ християни за запазване младежъта и обществото въ България отъ тѣзи и тѣмъ подобни лъжливи и разрушителни учения? Що пречи на евангелски проповѣдници и подготвени православни свещеници да водятъ съвмѣстна борбъ въ градеки и селски салъви, както противъ горѣпоменатитѣ разорителни учения тѣй и противъ извитѣ, що разяждатъ обществото. Съ тази съвмѣстна борба противъ злото отъ православни и евангелисти би трѣбало да почне сближеннето. Работящи рамо до рамо православни и евангелисти ще иматъ случай да размѣнатъ мисли не само по обществени, но и по религиозни въпроси, и съ врѣме ще дойдатъ да разбератъ, че общитѣ вѣрвания и учения, що ги свързватъ сж много по-важни и сжществени, отколкото онѣзи, които ги раздѣлятъ. *C'est le premier pas qui coûte.* („първата стъпка най-много коштува“). Ако се земе първата стъпка, другитѣ стъпки потрѣбни за реализиране на сближеннето ще бждатъ по-лесни. Нѣма за какво да се двоумимъ, когато общия врагъ е опълченъ срѣщу насъ. Нека съ съединени сили и съ пълна вѣра въ Бога отворимъ и ние борбата, която ще се увѣчае съ славенъ успѣхъ. Думата иматъ сега нашитѣ православни братия.

Дано позивътъ ни не се окаже и тозъ пътъ, „гласъ на тогова, който вика въ пустинята.

Дойдете при Христа.

У други по-живи християнски народи често се чуватъ да се отпавятъ настоятелни покани къмъ други небрѣжни или отстранили се отъ Спасителя номинални християни да „дойдатъ при Исуса“, или при Христа, и нерѣдко на тѣзи покани не се придава опрѣдѣлено значение. Ала Самъ Христосъ казва: „Дойдете при Мене и азъ ще ви успокоя,“ и пакъ: „Който дойде при Мене, нѣма да го изгнѣя“, и пр. Отъ тукъ виждаме, че дохождане при Христа е необходимо за спасение. Това „дохождане при Христа“, е дѣйствително главното, що всѣки събуденъ грѣшникъ трѣба да бже настоятелно умоляванъ да стори, по-скоро да се покори на или да избере Бога, и други нѣща, които сж добри, защото грѣшникътъ трѣба да разбере, че сжществено за него нѣщо е да дойде при Христа.

Що е това „дохождане при Христа“? Това е важенъ и сериозенъ въпросъ; той изглежда труденъ поради самата си простота, или отъ нежелание да изпълни човѣкъ заповѣданото.

За да разберемъ, що значи дохождане при Христа, намъ не остава друго, освѣнъ да разгледаме случантѣ на онѣзи лица, които буквално отишли при Христа, като слѣпи, или глухи, или прокажени, или болни.

Що сторили тѣ? Тѣ не били доволни отъ себе си, каквито сж били, нито сж ходили другадѣ да търсятъ помощъ, нито сж отлагали благоврѣшието, но вървѣли напредъ.

Тѣ отишли при Христа, както отивали и други за да бждатъ изцѣрени, и за туй лично сж се отнасяли до Него. Тѣ чувствували нуждата си отъ изцѣрение, че не можали да изцѣрятъ себе си, както е билъ случая съ жената, която страдала отъ кръвотечение тридесетъ години, и че това изцѣрение не можало да се добие отъ другъ изворъ. При това, тѣ вървали,

че Христосъ можалъ и искалъ да ги изцѣри, както слѣпиятъ Вартимей, и че както изцѣрилъ други, тѣй щѣлъ и тѣхъ да изцѣри, когато се отнесѣли до Него.

Това ни учи, шо е цѣтрѣбно за дохождането на душата при Христа. Трѣба да чувствуваме нуждата си като грѣшници, както ни учатъ съзвѣстѣта и Божиятъ законъ; че се нуждаемъ отъ духовно изцѣрение, именно отъ прощение и избавление отъ грѣхъ; че не можемъ да спасимъ себе си, че никой другъ не може да ни спаси, че Христосъ може и иска да ни спаси.

Вървайки, че Христосъ е Сявъ Божий, Спасителъ на грѣшници, ние върваме, че Той ще спаси всички, които дохождатъ при Него.

Да дойдемъ при Христа значи да се приближимъ при Него като всегда при-сѣтствущъ Спасителъ. съ желание и ожидание да бждемъ избавени отъ грѣхъ; както даромъ ни се прѣдлага избавлението. То значи да се отнесемъ до Него, знаейки, че Той е всегда живъ, и вървайки, че той ще спасе всички, които дохождатъ при Него. И рѣшителниятъ доказъ за нашето „дохождане при Христа“ е това, че получаваме това, за което дохождаме. Онѣзи, които дохождали при Христа, приемали дарътъ на зрѣние, слухъ, говорене, здравие. И ако и ние тѣй дохождаме, получаваме покой, прощение, вѣченъ животъ.

Ако се зададе въпросътъ: кои трѣба да дохождатъ при Христа? отговорътъ е: не само грѣшници, които никога по-прѣди не сж дохождали, но и отпаднали християни, и всички Негови люде въ всѣко врѣме и нужда.

Два велики факта трѣба да се зематъ въ съображение тукъ, именно, нежеланието на хората да дойдатъ и нуждата да ги привлече силата на Духа. Благодарение Богу, Той прѣдвижда тѣзи нѣща.

И тѣй, относно „дохождането при Христа“, можемъ да бждемъ увѣрени, че всички сж поканени да дойдатъ, че всички, които истинна върватъ, дѣйствително дохож-

датъ, че това дожаждане е съществено за спасение нѣщо, че който дохожда, не бива изпъденъ, че нерачено да дойдатъ, а едничката прѣграда на спасението (Иоан.

5;40), и че ако и да е потребна божествена помощъ, тя се дава даромъ на всички.

ЗА

СЕМЕЙСТВОТО.

Благородното лустраджийче

Единъ господинъ повикалъ едно лустраджийче на улицата да му лустроса чипицѣтъ. Момчето дошло май бавно, не тъй както се впушатъ лустраджийчета, и прѣди да извади четкиятъ си, друго по-големо момче се затекло, бутнало го на страна и казало: „я сѣдни ти тукъ, Джими?“ Господинътъ възнегодувалъ противъ тази постъпка, що му се виждала тъй несправедлива, спрѣлъ по-малкото момче, и остро казалъ на новодошлия да си отиде.

„О, нѣма нищо, господине,“ билъ отговорътъ; „азъ само ще извърша тази работа за него. Видите, той е лежалъ боленъ въ болницата повече отъ единъ мѣсецъ, и не може още да работи, както трѣба, и за туй ние, негови другари, му помагаме, когато можемъ.“

„Тѣй ли е, Джими?“ попиталъ господинътъ.

„Тѣй е, господине“, отговорило момчето; и като си въздигнало очитѣ, блѣдното му, изпито лице се виждало дори и прѣзъ кирѣтъ, що го покривалъ. „Той работи за менъ, ако му позволите“.

„Разбира се, че ще позволя“. И като лустраджийчето си вършело чевръсто работата, господинътъ му задалъ нѣколко запитвания:

„Ти казвашъ, че всичкитѣ му другари му помагали по този начинъ?“

„Да, господине. Когато тѣ нѣматъ работа, а на Джими се падне работа, тѣ

му помагатъ, защото той не е още здравъ, както видите“.

„Каква частъ отъ паритѣ давате на Джими, и колко задържате за себе си?“

„Азъ не задържамъ нищо отъ паритѣ, не съмъ тѣй низкъ.“

„Значи, всичкитѣ пари давашъ, не ли?“

„Да. И всичкитѣ негови другари му даватъ всичко, що получаватъ за извършена за него работа. Желалъ бихъ да видя, кой нашъ другаръ би билъ тѣй низкъ да задържи частъ отъ паритѣ на блѣдното момче“.

Като му лѣсналъ чипицѣтъ; господинътъ далъ на лустраджията шестъ пенита (около 75 ст.), и казалъ: „Виждамъ, че си добро момче; за туй задръжъ половината, и остатъка дай на Джими.“

„Не може, господине; вие сте неговъ мюшерия. На ти паритѣ, Джими“. Той му хвърлилъ паритѣ и отърчалъ при другъ свой мюшерия. Безъ да знае той държалъ добра проповѣдь върху текста: „Братолюбиего да прѣбждава“.

Каква ще бѣде жѣтвата.

Нѣколко момчета играели задъ голѣмия плѣвникъ на г-нъ Томсонова чифликъ, и за съжаление, тѣ си говорили гнусни думи, а двама трима се опитвали да пушатъ. Случило се, че самъ г-нъ Томсонъ билъ въ плѣвника прѣзъ онова врѣме и прѣгледвалъ земеделски сѣчива и машини, които се нуждаели отъ поправки. Възмутенъ отъ неприличнитѣ

думи, що слушалъ и отъ тютюневия пушакъ, той погледналъ осторожно за да види кои сж момчетата, които тъй неприлично се обхождали. Прѣдставете си скърбта му, като видѣлъ малкото си момче Вили съ цигара въ устата! И уви! тъкмо когато го съзрѣлъ баща му, той извадилъ цигарата изъ устата си, и изговорилъ нѣкой отъ неприличнитѣ думи, що тъй бѣха възмутили баща му.

Прѣмного наскърбенъ любящиятъ баща рѣшилъ да научи сина си урокъ, що никога да не забрави. Рано на другата заравъ той повикалъ Вили да слезе и се приготви за работа на нивата.

„Ще сѣмъ кукурузъ днесъ, сине мой. Ела съ менъ и ще ти кажа, какво сѣме да земешъ“.

За очудване на момчето, г-нъ Томсонъ го завелъ на единъ купъ *боклуки* и почналъ да пълни торбата му съ натрупанитѣ нечистотии. Като се напълнила торбата той я подалъ на сина си, и почналъ да пълни друга торба за себе си; слѣдъ туй тѣ нарамили мотикитѣ и тръгнали за нивата. Когато мѣстата били готови за сѣмето, Вили казалъ:

Да се затека ли въ къщи, тате, и зема сѣме за сѣяне?“

„Не, сине мой; ние имаме довольно сѣме тукъ въ тѣзи торби.“

И веднага той почналъ да пуца парчета *боклуки* на земята, що тъй грижливо бѣ отдѣлялъ. Като видѣлъ Вили да стои смаянъ, той го попиталъ:

„Защо не сѣнешъ? Ти имашъ много сѣме“.

„Но, тате, навѣрно ти не вѣрвашъ, че отъ *боклука*, що пуцаме, може да израсте кукурузъ?“

„Разбира се, че не вѣрвашъ; ала изглежда, ти да си на друго мнѣние, и азъ рѣкохъ поне веднѣжъ да опитамъ твоя способъ, да видя какво ще излѣзе“.

Още по-зачуденъ и смаянъ, Вили казалъ:

„Не, тате, азъ никога по прѣди не съмъ ти помагалъ да сѣнешъ; не разбирамъ, какъ мога да бжда на друго мнѣние, и защо“.

„Сине мой, вчера бѣхъ въ плѣвника, когато ти и другаритѣ ти играехте задъ него и азъ те видѣхъ, като сѣеше сѣмена отъ лоши навици — сѣмена които ще дадѣтъ голѣма жтва въ близкото бъдеще“.

Вили закрилъ лицето си съ рѣцѣтъ си, до като баща му съ усърдие и благость му обяснилъ, каква жтва ще трѣба да очаква да пожъне скоро.

„Можашъ ли да си помисля, че ти сервизно си искалъ да сѣнешъ сѣмена на лошъ характеръ? Не; трѣба да дойда до заключение, че очаквашъ да съберешъ жтва на добри нѣща отъ сѣмена на зло, що ти сѣеше, и за туй и азъ слѣдвамъ този примѣръ. Сега, синко, нека тази мисль проникне дълбоко въ сърцето ти днесъ; когато ти ще можешъ разумно да се надѣнешъ да жънешъ кукурузъ или житъ отъ сѣме зето отъ онзи купъ *боклуки*, тогазъ — и само тогазъ — можешъ да очаквашъ да жънешъ жтва на добъръ характеръ отъ сѣмето, що сѣеше вчера — неприлични думи и пушени тютюнъ. Ако искашъ да станешъ добъръ мжжъ, трѣба да си добро момче, защото, каквото посѣе човѣкъ, това ще и да пожъне“.

„Огистина, нѣма вече да сѣя *боклука* сѣме, тате; но другитѣ момчета всички говореха гнусни думи, и нѣкои пушаха“.

„Добрѣ, сине мой, когато почнешъ да сѣнешъ какво да е сѣме на навѣнъ, поспри се и се попитай: „Каква ще бжде жтвата? Пшеница ли за житницата на Господаря, или плѣвяли за Сатана? Тогазъ ще бждешъ безопасенъ. Сега да се върнемъ да земемъ кукурузъ“.

„Послушайте, чада, бащино поучение, и внимайте да се научитѣ разумъ; защото ви давамъ добро учение. Не оставяйте наставлението ми, защото и азъ бѣхъ сянъ на отца си, галенъ и единъ на майкаси: и той ме наставляваше и говорѣше: Пази заповѣдитѣ ми и ще живѣнешъ придобий мдрость, придобий разумъ; (Пр. 4; 1—5).

Х. С. Чемберленъ

Библията въ ежедневиия езикъ.

Ние естествено заемаме много наши изречения изъ Вѣтхия Завѣтъ, направо привеждани или по намекъ. Бъ да посочвамъ на книга, глава или стихъ, ето нѣкои отъ често употребяванитѣ изречения, заети изъ разнитѣ книги на Вѣтхия Завѣтъ; „старъ като Мѣтусала“; „добъръ като Епоха“; „вѣренъ като Авраама“; „тъменъ като Египетъ“; „жестоковиятъ като Фараона“; „кроткъ като Мойсея“; „дързостенъ като Давида“; „мѣдъръ като Соломона“; „своеволенъ и непокоренъ като Авесаломъ“; „търпеливъ като Иова“; „якъ като Самсона“; „измамливъ като Далида“; „нечестивъ като Иезавела“; „отмъстителенъ като Саула“; „поразителъ като Иеуя“; и приятели като „Давида и Ионатана“; „неизчерпаемъ като делвата на вдовицата“; „като Васанскитѣ бикове“.

Огносно нашата отговорностъ за онѣзи около насъ, често повтаряме Кайнова въпросъ къмъ Всемогущия: „Стражъ ли съмъ азъ на брата си?“ Когато виси неизбѣжна надъ нѣкого участъ, казваме; „Той вижда писанието на сѣбната“, и когато не е успѣлъ човѣкъ да жияве съгласно добритѣ случаи, що е ималъ, ние извикваме, че и той като Валтасара, е „прѣтегленъ на вѣситѣ и е намѣренъ недостатъченъ“. Падащиятъ на други рамена кожухъ напомня за сцената на Илиевото възнасяне на небето съ огнена колесница, когато Илиевѣтъ кожукътъ падналъ при Елиесевитѣ нозѣ. Бъркотията произхожда отъ голѣмо събрание, въ което всички безразборно говорятъ се всѣкога уприличава на вавилония или на смѣшението езици при Вавилонската кула. Гълъбътъ и маслиненото клонче, като емблема на миръ напомнятъ случката въ края на Новия потопъ. Манната е всѣ-

кога била синонимъ за Божията грижа за човѣчеството, и джгата на обѣщанието е често цитирана метафора за всѣко благополучно прѣдприятие. Авесаломъ и Иллевитѣ синове често се употребяватъ за означаване недовѣрливостта на разглезени дѣца въ днешно врѣме.

„Той е филистемецъ“ е епитѣ, що се дава на всѣка непризната или некултурна личностъ въ днешно врѣме. Някога не ни досажда да наемкваме за повѣстѣта за Ноемиятъ и Рутъ като типъ на идеалната прѣданностъ на снаха къмъ свекърва. Изкарване хлѣба си съ потѣта на челото си е общоупотребявано изречение, зето отъ наложеното отъ Нехова наказание на Адама и неговитѣ помощници. Колко често слушаеме библейската метафора: „Излѣзте изъ земята на робството, минете прѣзъ пустинята и рѣката Иорданъ и влѣзте въ обѣщаната земя, въ която тече мѣко и медъ“. Приятно ни е да нарѣчемъ Даниилъ мѣжъ съ възвишено и благородно намѣрение.

Несъмнено най-често цитиранитѣ пасажи изъ Вѣтхия Завѣтъ сж извлечени изъ Псалмитѣ. Притчи и Еклисиастъ. Тѣзи книги сж пълни съ мѣдри и скъпоцѣнни изречения, тѣй направо приложими на сегашния ни животъ, че мнозина ги употребяватъ безъ да мислятъ, отъ гдѣ тѣ водятъ началото си. Между многото изречения извлѣчени изъ горѣпоменатитѣ отдѣли на Свещеното Писание слѣднитѣ сж най-често употребявани: „направилъ си челоуѣка малко нѣщо по доленъ отъ ангелитѣ“. Най-добри извѣстиятъ отъ всички хубави пасажи, зетъ въ цѣлостта си е 23-й псаломъ. „Долината на смъртната сѣнка“ е най-често употребяваното изречение зето изъ този псаломъ, „Рече безумниятъ въ сърцето

си, нѣма Богъ“; „О, да имахъ крилѣ на гълъбъ!“ „Сковетѣ, които сж на хиляди гори“; „Ако Господь не съгради домътъ, напраздно се трудятъ видаритѣ“; „Ако Господь не упаци градътъ, напраздно бди стражарътъ“. Колко е умѣтно да напомнимае мѣдрото прѣдупрѣждение въ слѣднитѣ думи: „Лъжливи кпъви сж мерзостъ Господу“; „Колкото отстои изтокъ отъ западъ“; „Днитѣ на живота ни въ себе си сж седемдесетъ години“; „Направилъ си днитѣ ни като педа“; „прѣкарваме годинитѣ си като мечтание.“

Отъ Соломоновата мѣдростъ добивае тѣзи добри извѣстни изрѣчения: „Виното е присмѣвателъ, и сякерата (спиртното пите) крамолиница, и който се увлича отъ тѣхъ не е благоразуменъ“; „Гордостъта нрѣдшествува на погибельта, и високоумството нрѣдшествува на падавето“; „По-добри да живѣе човѣкъ въ пуста земя, нежели съ сварлива и яростлива жена“; „Добродѣтелната жена е вѣнецъ на мъжа си“; „По-прѣдпочитлемо е добро име неже голѣмо богатство“; „Нечестивитѣ бѣгатъ безъ да ги гони нѣкой; а праведнитѣ иматъ дързновение като младѣ лъвъ“. „Трупане жаръ на главата на единъ неприятелъ чрѣзъ отплащане съ добри дѣла“ е Соломоновитѣ свѣтъ. „Който щади тоягата си, мрази сына си“ Често се намира въ днешно врѣме като основна истина. „Не се хвали за утрѣшния день; защото не знаешъ, що ще да роди деньтъ“. „Иди при мравката, лѣнивце; прѣгледай пжтищата ѳ, и стани мждъръ“. „Може ли нѣкой да тури огънь въ пазухата си, и дрехитѣ му да не изгорятъ?“ „Синъ мждъръ весели отпа“. „Лѣниввата ржка докарва сиромашия“. „Сърдце весело прави засмѣно лице“. „Крѣсотата е лѣстива, и суетна хубостъта“.

Екласиастъ доставя слѣднитѣ обикновени изрѣчения: „Хвърли хлѣба си по лицето на земята“; „мухи умрѣли правятъ мирото на мировареца да вони“; „и помни Съзателя си въ днитѣ на младостъта си“; „всичко е суета“; „да пра-

ви нѣкой много книги нѣма край, и многото учение е трудъ на пѣтъта“; „желѣзо оstri желѣзо“; „който копае ама, ще падне въ нея“; „всичко, що намѣри ржката ти да прави, направи съсъ сѣлата си“.

Въ Осия се намиратъ често повтарянитѣ думи: „Понеже посѣяха вѣтръ, за то ще жънатъ вихрушка“. Въ всѣкидневния ни разговоръ, кагато считаме нѣкого врѣденъ за едно прѣдприятие, наричае го „Иона“, което направо напомня за пророка, който билъ длъженъ да отиде въ Ниневия, както Богъ му заповѣдалъ, а не въ Тарсисъ. „Прѣдаване първородството за едно ястие или за едно вариво леща“ нерѣдко се употребява за прѣнебрѣгване добъръ случай за нищожно кратковрѣменно наслаждение. „Огнената изпитна пещъ“ сжщо често се чува и напомнява тримата отроци хвърлени въ огнената пещъ по заповѣдъ на Новохудонесора. И тѣй бихме могли да приведемъ още много изрѣчения, заети отъ Ветхия Завѣтъ и употребявани въ всѣкидневния ни разговоръ.

Новия Завѣтъ изобилува съ изрѣчения, повечето отъ които сж собствени думи на Спасителя и които сж нераздѣлна часть отъ всекидневния ни езикъ. Христовитѣ притчи и словото на гората доставятъ най-добрия изворъ за този хубавъ фигураленъ говоръ. „Задържане доборо вино за най послѣ“, казано на първото чудо; „Криене нашата свѣтлина подъ шиникъ“; „трѣбене прѣдъ себе си“; „единъ човѣкъ да служи на двама господари“; „отъ плодетѣ имъ ще ги познаете“; „събиране грозде отъ тръне и смокини отъ бодинли“; „тѣснитѣ и стесненъ пѣтъ“; „изваждане гредата изъ нашето око прѣди да извадимъ сжчипата отъ братовото си око“; „да иска нѣкой хлѣбъ и да добие камтъкъ“ „хвърляне бисеритѣ прѣдъ свини“; „сѣграждане домъ на пѣсѣкъ или на солиденъ камтъкъ“ — всички тѣзи дохождатъ до насъ прѣзъ столѣтията отъ онова безподобно слово на гората.

Ние интуитивно се отнасяме до прит-

читѣ за илюстриране точки подобни на направенитѣ едно врѣме отъ Спасителя.

Види се, че нѣма цитати тѣй силни както земенитѣ отъ Св. Писание. Това е особено истина за Исусовитѣ изрѣчения. Ние често говоримъ за „плѣвелитѣ между пшеницата“, за „слѣпца, който води слѣпци“; „горко на човѣка, чрѣзъ когото дохождатъ съблазнения“; „последниятъ ще бѣде първъ“; „криене таланта въ кърпа“; „даването Кесарево Кесарю, и Божие Богу“; „прѣждеждане комаря и поглъщане камилата“; „бѣлосави гробища пълни съ мъртви кости“; „дѣто е лѣшътъ, тамъ се събиратъ и орлитѣ“; разумнитѣ и безумнитѣ лѣвици“; „който е бозъ грѣхъ, нека първъ хвърли камѣкъ“; „лештата на вдовцата“; „духътъ е бодъръ, а плътта е слаба“. Богатиятъ и Лазаръ сж типове на користнитѣ, невѣрващи богати и вѣрнитѣ сиромаси; „слагане ржката на оралото“; „заквасване цѣлого тѣсно“; „добриятъ Самарянинъ“; „нека прѣмине тази чаша“; „слугата не е по-големъ отъ господаря си“; „жътвата е вече бѣла“; „яждѣ, пей и весели се“; „отваляне камѣка“; „рожи ехиднини“; „да жнемъ дѣто не сме сѣдели“; да „заколимъ угоеного теле“; „връщането на блудния синъ“; „носене кръста“; „сѣмнѣващия се Тома“; „чаши на яростъ“; „звъняща медъ“; „водениченъ камѣкъ около врата.“

Койго е добръ запознатъ съ Св. Писание чрѣзъ прилѣжно прочитане и сериозно размисленіе, може да подобри себе си въ всякашн въ разговорѣ, както и вътрѣшно въ духовенъ смисълъ. Езикътъ на Библията е простъ и ясенъ; ала за туй пѣкъ е силенъ и достоѣпенъ. Някой цитатъ отъ кой да било другъ. пворъ, освѣнъ отъ Библията, не може да бѣде употребенъ съ такъвъ силенъ ефектъ, както когато се прѣдаде отъ устнитѣ на вителигентенъ човѣкъ. Испатвайте Писанията всѣки денъ и вие ще намѣрите вѣщо ново и освѣжително на всѣка страница. и ще бѣдете умѣдрени въ спасението.

„Евангелието на български“.

Църковенъ Вѣстникъ, въ бр. 35 (24 августъ т. г.) оповѣстява, че въ 24-й м. мѣсецъ, столичниятъ проповѣдникъ, диаконъ М. Химитлиски, държалъ въ салона на „Православното Братство“ въ София, една църковно-историческа рѣчь на темата „Евангелието на български“. За основа на своята рѣчь отъ диакона поставилъ дѣйността на малко извѣстия на нѣшето интелегентно общество народъ-дезъ труженикъ отъ Иосифъ Брадати, който още въ първата половина на 18 столѣтіе, когато у насъ не е имало дори поменъ отъ протестантизмъ, изтѣзълъ да учи на простъ български езикъ народа и да изнася идеята, че Евангелието трѣба да се чете, тѣлкува и прѣвежда на разбираемъ отъ народа езикъ“. По-нататѣкъ въ тази статийка ни се казва, какво отъ Иосифъ училъ, че „канонското четене и псалтирско тѣлкуваче трѣбало да се прѣподава народу на простъ говоримъ български езикъ; че протестантитѣ се били възползували отъ разбуденото у народа съзнание и почнали да работятъ на готова почва; че тѣхната (на протестантитѣ) „четдесетгодишница на Евангелието на български“ било едно изявление, което страшно звуvalo въ ушитѣ на всички благочестиви българи. Протестантитѣ грѣшели прѣдъ фактитѣ на исторіята. Тѣ прѣнебрѣгвали трудоветѣ на водни народни труженици: Сапунова, Неофита Рилски и др. Ако трѣбало да празнуватъ нѣкаква нова годишница, отлична отъ онази на 2-й май (миналата година), тѣ би трѣбало да се спратъ, не на прѣвода на Евангелието прѣзъ 1858 г., а на онзи прѣзъ 1828 г., извършено отъ букурешкия българинъ Сапуновъ, и издаденъ, както се изразява този горещъ родолюбецъ, съ „харчѣта на благочестивитѣ съплеменици“; или, ако протестантитѣ не сж искали да се спратъ на 80-годишницата на този прѣводъ, който сами сж розпространявали въ народа ни, би трѣбало да се спратъ на 70-годишницата на Неофатовия прѣводъ, който е

издаденъ съ „тѣхни срѣдства“, въ Смирна прѣзъ 1838—40 г. Нито едното, нито другото. Тѣ празнували 50 годишн. на своя „протестантски“ прѣводъ. Но това не заявявали въ обявленията по вѣстникитѣ. Тамъ тѣ пишели: *50-годишнината на Евангелието на български*.“

Слѣдъ туй авторътъ на горнитѣ мисли (за които отговаря редакцията на „Цър. Вѣстникъ“, понеже не носи подписа) пита: „Не е ли това умишлено заблуждение на обществото, извѣртливо укриване на истината?“

Рѣчьта на от. диакона Химитлиски се продължила 1½ часа и се изслушала съ дълбоко внимание отъ множество слушатели. Подиръ рѣчьта станали оживени прѣния съ нѣкой отъ дошлитѣ на съборянieto водители на протестантитѣ; говорили от. Апостолъ Георгиевъ, стариятъ народенъ работникъ г. Радивоевъ и др.

Тажни мисли ни обзеа, като прочетохмѣ твърденията на от. диакона Химитлиски, сточичниятъ проповѣдникъ, относно държаната на края на мн. м-ць юли и началото на м-ць августъ петдесетгодишнината на *евангелското дѣло въ България*, по на *Евангелието на български*, както казва от. диаконъ Химитлиски, и както е твърдѣла и редакцията на „Църк. Вѣстникъ“. За да видятъ нашитѣ четци и особено от. диаконъ Химитлиски, кой „умишлено заблуждава обществото и извѣртливо укрива истината“, ние ще оставимъ самитѣ думи на от. диакона Химитлиски да го изобличатъ въ невѣжество и въ укриване на истината.

Прѣди всячко от. Диаконъ Химитлиски „умишлено укрива истината“ съ цѣль „да заблуди обществото“ като твърди, че протестантитѣ празнували *Петдесетгодишнината на Евангелието на български*, когато въ всичкитѣ Софийски вѣстници съ изключение на „Църковенъ Вѣстникъ“, обявленията или по-добрѣ извѣстията гласѣха, че ще се празнува *50-годишнината на Евангелското или Мисионерско Дѣло въ България*. Голѣма е разликата между *Евангелието на български* и *Евангелското*

дѣло въ България. И от. дяконъ Химитлиски и редакцията на *Църковенъ Вѣстникъ* много добрѣ знаятъ разликата, и ако слѣдъ всичко туй тѣ постоянно сѣдватъ да твърдятъ, че *50-годишнината* била на *Евангелието на Български*, ние питаме не е ли това „умишлено заблуждение на обществото и извѣртливо укриване на истината?“. От. дяконъ Химитлиски упрѣква евангелиститѣ, че прѣнебрѣгвали „труדותъ на видни народни труженици: Сапунова, Неофитъ Рилски и др.“ Ако от. дяконъ Химитлиски ся бѣше сгорилъ труда да присъжествува въ евангелската църква въ Софя, на 30 й миналий м. юлий, вечерята, когато ние четохмѣ своя рефератъ по *българска евангелска литература*, въ който рефератъ ние между друго изтъкнахмѣ заслугитѣ на Сапунова и Неофита Рилски по прѣвода на Новия Заветъ на български, той щѣше да се увѣри, че ние не прѣнебрѣгваме трудоветѣ на тѣзи видни народни труженици. Ако не е счелъ за нужно да присъжествува на тѣзи събория, то по скоро той заслужава да бѣде упрѣканъ въ прѣстѣпна немара, защото умишлено е прѣнебрѣгналъ да се увѣдомя по-религиозната, литературната и възпитателната дѣятелност на евангелиститѣ прѣзъ послѣднитѣ петдесетъ години.

Не трѣбало евангелиститѣ да се спиратъ „на прѣвода на Евангелието прѣзъ 1858 г. а на онзи прѣзъ 1828 г., извършенъ отъ букурешкия българинъ Сапуновъ“. Съ туй си твърдение от. дяконъ Химитлиски блѣсва съ своето непостижимо невѣжество. Никакъвъ прѣводъ на Евангелието или по-добрѣ на Новия Заветъ на български не е билъ направенъ въ 1858 г. Тогава е съществувалъ Неофитовия прѣводъ на Новия Заветъ, който е билъ издаденъ въ Смирна на 1840 г. Прѣстѣпно невѣжество по историята на прѣводитѣ на Новия Заветъ на български показва от. диаконъ Химитлиски, и съжалѣвайки го за това му невѣжество, ние бихмѣ го посвѣтвали да изучи щателно този прѣдметъ, прѣди да се осмѣ-

ляга да освѣтлява по него столичната интелигенция. За отпразднуване на Евангелието не може да става дума, тъй като и тогазъ, когато означава Новия Завѣтъ, то е само частъ отъ Библията, що обгръща всякитѣ свещени книги отъ Вѣтхия и Новия Завѣтъ. Ог. дяковъ Химитлиски очевидно не знае, че Библията е била прѣведена отъ докторитѣ Ригсъ и Лонгъ, американски мисионери, подпомагани отъ добръ рѣвистия български писателъ П. Р. Славейковъ и Христовулъ Костовичъ и издадена отъ Британското и Чуждестранно Библийско Общество въ 1871 г., прѣди тридесетъ и седемъ години, и тъй тази година отъ 29-й миналий м-ць юли до 5 августъ евангелиститѣ не сж могли да отпразднувагъ 50-годишнината на *Евангелието на български*, както упорито твърди от. дяковъ Химитлиски, нито на прѣвода на Библията на Български и за туй като интелигентно духовно лице който трѣба да е добръ запознатъ съ дѣятелността на евангелскитѣ мисии въ България, трѣбаше да разпита и *точно* да узнае, що именно празнуваха евангелиститѣ прѣди два мѣсеца въ ст. София. Фактътъ сѣ е фактъ, и никакви извѣртанья не могатъ та го измѣнятъ. Фактъ е, че американскитѣ мисии почнали своята религиозна дѣятелностъ въ България и Македония прѣди *петдесетъ* години, и що по-естествено отъ това да се отпразднува петдесетъ годишнината на това събитие, което, споредъ нѣкой учени и атеистични е упражнило благотворно влияние върху възраждането на нашия народъ. Ог. Химитлиски би могълъ да ни даде своята прѣцѣнка за дѣятелността на мисионеритѣ и българскитѣ евангелски проповѣдници, но да иска да изпачава факта и упорито да твърди, че евангелиститѣ празнували *50-годишнината на Евангелието на български*, вмѣсто *50-годишнината на Евангелското Дѣло въ България*, това не му прави честь, като столиченъ проповѣдникъ.

Що се касае до прѣвода на Евангелието, „извѣршенъ отъ букурещкия бл-

гаринъ Сапуновъ въ 1828 г.“, ще кажемъ, че Сапуновъ е прѣвелъ само четиритѣ евангелия, не цѣлия Новия Завѣтъ и ги е издалъ въ 1200 екземпляра; че поради размирнитѣ врѣмена едва ли е могълъ да разправи 800 екземпляра, осталитѣ 400 екземпляра откупилъ Баркъръ, агентиятъ на Британското и Чуждестранно Библийско Общество, когато послѣдното рѣшило да се направи съ негови издвѣжения новъ прѣводъ на Новия Завѣтъ на български. Ето защо не можехме да се спремъ на този прѣводъ на четиритѣ Евангелия на български, който прѣводъ никакъ не е извѣстенъ въ България. Обаче, както казахме и по-горѣ за този прѣводъ се говори достатъчно въ единъ отъ четевитѣ по случай 50-годишнината реферати. Относно же прѣводътъ на Новия Завѣтъ отъ Неофата Рилски, издаденъ отъ Британското и Чуждестранно Библийско Общество въ Смирна, въ 1840 год. длѣжимъ да кажемъ, че ние високо цѣнимъ заслугитѣ на отца Неофита по този прѣводъ; прѣведениятъ отъ него Новия Завѣтъ заема първ. мѣсто въ библиописа на българскитѣ евангелски книги.

Отъ всичко казано нашатѣ чепци ще могатъ добръ да разбератъ, *кой грѣши противъ фактитѣ на историята; кой умислено заблуждава обществото и извѣртливо укрива истината.*

„Свѣтлото на тѣлото е око; и тъй, ако е око то чисто, всичкото ти тѣло свѣтло ще бѣде. Ако ли бѣде око то лукаво, всичкото ти тѣло тъмно ще бѣде. И тъй, видѣлната, която е въ тебе, ако е тъмнина, то тъмнината, колко ще е?“ Никой не може на двамина господари да работи; зашто или едного ще възненавиди, а другото ще възлюба; или едному приеърженъ, ще бѣде, а другото ще прѣзира. Не можете да работите Богу и Мамону. Заради това казувамъ ви: не пмайте грижа за живота си, какво ще ядете или какво ще пиете; нито за тѣлото ваше, какво ще облечете. Не е ли животътъ по-драгоцѣненъ отъ храната, и тѣлото отъ облѣклото?“ (Мат. 6;22—28).

Искренность.

Псалмопѣвецътъ е много смѣлъ, когато се моли и казва: „Опитай ме, Боже, и вѣдѣ, да ли има въ мене беззаконенъ пакъ.“ Апостолътъ принася молитва за филиппинитѣ, която молитва всѣки единъ отъ насъ би трѣбало да принася всѣки день за себе си: „да бждете искрени“. На оригиналния езикъ думата значи „изпитани на слѣнце“. Слѣнцето е строгъ изпитвачъ. Единъ артикулъ може да изглежда добъръ въ тъмнина, или на зрачъ, или дори и на електрическа свѣтлина, ала слѣнчевата свѣтлина открива всѣко петно и всѣкъ недостатъкъ. Искрениятъ човѣкъ издържа слѣнчевата свѣтлина. Той не ходи въ тъмнина или въ ѱѣнки за да крие истинския си характеръ, но на видѣло, за да се явятъ дѣлата му.

Много хора сж неискрени въ говоренето си. Тѣ употребяватъ езикъ, за да прикриватъ истината. Езикътъ на дипломацията е билъ повечето езикъ на неискренность и измама. Въ сегашно врѣме прѣдставителитѣ на земнитѣ правителства почватъ да разбиратъ, че божествениятъ законъ на истината е обязателенъ за мъже въ официалното имъ качество, както и въ частниятъ имъ животъ. Хубава е съвършена искреность въ социалния животъ, ала тя е толкозъ рѣдка, колкото е хубова. Ако бѣхме напълно искрени, не щѣхме да казваме едно нѣщо прѣдъ съседа си, а друго задъ гърба му. Когато изговаряме похвални думи въ жаркитѣ уши на единъ приятель, искрени ли сме въ което казваме, или се стараемъ да придобиемъ доброто му мнѣние чрѣзъ притворство? Никой не е длъженъ да казва всичко, що знае, или да изказва всичкитѣ си възгледи и мисли. Мълчанието е истина повѣкога злато. Ала никой не може да говори това, що не е истина, безъ да наруши единъ светъ законъ, и да навесе петно на своята душа.

Думитѣ на единъ човѣкъ може да сж по-гладки отъ масло, а мислитѣ и усѣщанията му да сж по-остри отъ изтеглени

ножове. Думитѣ му може да сж по-сладки отъ медъ, а езикътъ на сърцето му да е горчивъ като пелинъ. Изъ сжшиятъ уста може да узлиза и благословение и клѣтва. Това не трѣба да е тъй.

Има много лицемѣрие въ дѣлата на хората. Якововитѣ синове били типични лицемѣри. Повѣстѣта за Иосифъ е една отъ най-патетичнитѣ и поучителнитѣ повѣсти въ литературата. Неговитѣ братия го продали въ Египетъ, и тогазъ отишли у дома си и излѣгали стария си баща. Тѣ потопили Иосифовата дреха въ кръвта на убито яре и я занесли на Якова и казали: „Намѣрихме я, както я виждашъ, окървавена и ти я донесохме да видишъ да ли е дрехата на сина ти“. Тѣ не казали: „да ли е дрѣхата на брата ни“. Може би, че ожесточени както сж били, думата „братъ“ щѣла да се сирѣ на гърлото имъ въ онова врѣме. И Яковъ казалъ: „Това е, наистина, дрехата на сина ми. Дивъ звѣръ го е излѣлъ“. Яковъ плакалъ много, и синоветѣ му станали да го утѣшаватъ. Възможно ли е било да отиде по-далечъ неискренностьта? Не е ли било това прѣдѣлътъ на лицемѣрието?

Прѣди да осждамъ много строго тѣзи мъже, нека бждемъ увѣрени, че сж чисти и нашитѣ рлѣ. Ние съвършено искрени ли сме словомъ и дѣломъ? Догдѣ още нѣма дума на езика ми, ето, Господи. Ти знаешъ всичко.“ „Нека думитѣ на устата ми и приговарянията на сърцето ми да бждатъ угодни прѣдъ Тебе, Господи, крѣпосте моя и избавителю мой.“

Много неискренность има въ отдаваното Богу поклонение и служение. Исусъ Навинъ казалъ на Израилевитѣ синове: „бойте се отъ Господа и служете Му съ искреность и истина.“ Книжнициитѣ и фарисейитѣ въ врѣмето на нашия Господъ довели лицемѣрието до наука. Тѣхната религия била показъ. Тѣ сж показвали свети прѣдъ хората. Чрѣзъ помрачаване лицата си, разширяване пазилицата си, правене дълги молитви, и трѣбене, тѣ много се старали да накаратъ хората да вѣрватъ, че тѣ били религиозни и бла-

гтворителни. Тѣ били изпечени актьори. Нека не ги подражаваме. Когато потаряме Господнята молитва, разбираме ли, какво казваме? Когато коленичимъ грѣдъ Господа, е ли сърдечната ни мисъл да се поклонимъ Господу въ красотата на светостта Му, или да направимъ добро впечатление? Когато проповѣдваме за човѣшкото братство, имаме ли братско чувство къмъ всѣкого? Избѣрборваме ли молитвитѣ и свидѣтелството си, или ги казваме отъ сърце?

Искреностъ въ характера е хубаво нѣщо. Всѣка добродѣтел трѣба да е истинска. инакъ тя нищо не струва. Любовта да бѣде нелицемѣрна. Честността да бѣде дѣйствителна, а да не е подбуждана само отъ интересъ. Смирението да бѣде безъ гордостъ, и любовта безъ шеславие, и смѣлостта безъ страхливостъ. Нека вътрѣшния животъ бѣде тѣй истиненъ, че да може да издържи изпитиетъ на слънцето безъ да докарва червенина по бузата.

Искреността е абсолютно потрѣбна за да бѣдатъ приети нашитѣ молитви. „Ако гледахъ въ сърцето си на неправда, Господъ не би послушалъ.“ Неискреността затваря пътятъ къмъ чистилицето.

Искреността придава божествено уханне и красота на живота. Колко приятно е да се срѣщаме съ свършено искренъ човѣкъ. Неговитѣ съсѣди казватъ: „Почитаемъ го, защото е искренъ. Съ радостъ слушаме думатъ му, защото е искренъ. Не сме всѣкога съгласни съ него, ала безпрѣдѣлно довѣрие имаме въ него, защото е искренъ. Може човѣкъ да живѣе двоенъ животъ безъ да го знаемъ. Може да мислимъ, че познаваме съсѣда си, когато не го познаваме. Ала, най-послѣ, има инстинктъ у хората, който инстинктъ по единъ страненъ начинъ съзира искреността.

Искреностъ въ търсене на истината, всѣкога бива награждана. Защо нѣкой учени мжже не узнаватъ най-висшата истина, а простосърдечни, неучени мжже я лесно намиратъ? Не за туй, че невежеството е по-добро отъ учението, ала затуй, че има

сродство нежду искреността и истината, което сродство ги самопроизволно сближава. Дѣтската душа има отворено видение отъ вся страна, а неискрената надмената душа бива заслѣнена и не може да види най-висшата истина. Исусъ казалъ: „Благодаря Ти, Отче Господи на небето и на земята, че си утайлъ това отъ мъдритѣ, и открилъ си го на младенцитѣ. Ей, Отче, защото така е угодно прѣдъ Тебе.“

Божие Дѣло въ разни страни.

Писмо отъ Русия

отъ

Джорджъ Албертъ Саймонсъ,

Докторъ по Богословието, Надзирателъ на Финландската и Петербургска Мисийска Конференция.

Козмополитска Конференция.

Далечъ въ романтичната „Земя на Десетъ Хиляди Езера“, въ чаровния градъ Тамерфорсъ, нареченъ „Финлански Манчестеръ“, се държѣ годишната сесия на нашата Финланска и Петербургска Мисийска Конференция, отъ 25-30 миналия м. августъ, подъ прѣдседателството на нашия възлюбенъ Епископъ Бхртъ. Броейки членове на конференцията, врѣменно назначени проповѣдници и кандидати за проповѣдници присѣдствуваха всичко 25 проповѣдници, отъ четири различни народности прѣдставляващи Финландия, Карей и Русия Шестима млади мжже бидоха ръкоположени, петима диаconi, и единъ презвитерь.

Бѣдѣщи работници за въ Русия.

Разпореждания се взеха въ тази конференция за подготвене за работата четирма млади мжже отъ Русия, трима бидоха изпратени въ нашата Методистка Богословска Семинария въ Франкфуртъ на Майнъ, Германия, и единъ въ Германската Колония Уаласъ, Берей, щатъ Охайо, С. Щ.

Америка, дѣто има вече двама младежи и една госпожица отъ Русия, които сж подготвятъ за това велико мисийско поле. Освѣнъ тѣзи има и единъ способенъ младъ богословъ, който е свършилъ въ Хелсингфорския университетъ и който се е обърналъ къмъ Бога въ нашата църква *Емануилъ* въ Хелсингфорсъ. Той владѣе много добръ руски, фински, нѣмски и шведски и жарко желае да почне проповѣдническа работа въ Русия. Послѣ има мнозина други, които драговошно сж изказали желанието да постъпятъ въ работата. Зеха се мѣрки за отваряне домъ за дѣяконки, наречени Витания, въ Петербургъ подъ управлението на Сестра Ана Еклюдъ. Въ този домъ сж вече постъпили отъ финландия три млади жени, които ще бждатъ подготвени да гледатъ болни. Ние сме вече зели подъ наемъ единъ апартаментъ съ петъ удобни стан, № 44, Трета Ливия, близо до Британския консулатъ. Нашитѣ сестри сж усвоили американската форма. Двѣ други млади жени ще се подготвятъ за работа въ Германия, а трета е добровошно изказала желание да дойде безъ подготовка. И тѣй Господъ въздига мже и жени за нашата пионерска работа въ Русия. Нѣма нужда да ги търсимъ! Единичкото ни затруднение е *липса на сръдства* за поддръжане тѣзи бждащи работници, които сега се подготвятъ въ разни страни. Епископъ Бжртъ и пишешиятъ тѣзи редове сме поели финансиалната отговорностъ за младежитѣ и сме обѣщали подкрѣпата си на дяконкитѣ въ Петербургъ, имайки въра въ Бога и въ великата Методистка Епископална Църква и вървайки, че потребнитѣ пари ще бждатъ доставени. За сега ние пмаме въпиюща нужда отъ хиляда долара (5000 лева). Кой ще бжде първъ да помогне?

Разширене на нашата дѣйность.

Ние сме образували трета церковенъ окръгъ въ нашата Конференция съ петъ проповѣднически мѣста и сме го нарѣкли *Руски Окръгъ*. Покаяни ни идатъ отъ разни страни на руската империя, ала

не можемъ да отговоримъ, защото сме финансиално слаби. Въ Финландия ние сме поставили на работа петмина нови проповѣдници, трима отъ които сж свършили курса въ нашата Богословска Семинария въ Хелсингфорсъ миналата пролѣтъ. За тѣзи мже и за прѣдприетата въ Русия нова работа нѣмаме достатѣчни сръдства, тѣй като отреденета намъ сума е недостатѣчна за текущата година. Ние нѣма да земаме пари въ заемъ, но ще уповаваме на Бога за потребнати помощъ.

Историческо здание.

Въ недѣля, 4 октомври, ще осветимъ нашата първа методистка църква въ Русия, въ Варбаленъ, до германската граница. Това е скромна зала, която побира около 120 души. Мѣстото ни се даде за 100 рубли. Единъ зидаръ, който биде обърнатъ къмъ Бога въ нашитѣ събрания миналата зима, строи зданието безплатно, ала ние се нуждаемъ отъ 1250 лева за строителенъ материалъ и отъ други 1250 лева за мобилираие на залата.

Приготовление за юбилея въ Финландия

Единодушно рѣшение се взе отъ нашитѣ братия да се отпразнува 25 годишнината на методизма въ Финландия, и по този случай да се събератъ 25,000 лева за финландска юбилейна църква въ Хелсингфорсъ. Методисти по всячкия свѣтъ трѣба да се интересуватъ въ това и да помогнатъ да възлезе сямата на 50,000 лева. Цѣли петнадесетъ години онѣзи мили братия въ Хелсингфорсъ сж се събирали въ една зала. Черковното събрание е достигнало до 200 души и нуждата имъ отъ черковно здание е въпиюща.

Приемане посѣтителни на Конференцията.

Приятно ни бѣше да привѣтствуваме въ Тамерфорсъ г-на Уілямъ Райтъ Бжртъ, синъ на нашия Епископъ и прсфесора, Т. Августина Дуаяръ отъ Нью-Йоркъ. Този новообърнатъ езуитъ прсфесоръ, съ благосклонната помощъ на г-на Джонъ С.

Хайларъ, а обиколили нашитѣ европейски конференции, дѣто будната му вѣсть е била благословение на хиляди. Ние най-сърдечно прѣпоръчваме неговитѣ сказки и рѣчи на евангелскитѣ християни на всѣкадѣ. Професоръ Дуайаръ ни направи впечатление като съвършено съгласенъ съ евангелскитѣ учения, дълбоко духовенъ, силенъ евангелизаторъ и плѣнителенъ говорителъ. При разказване чудесната повѣсть за обръщането си отъ заблудата и рабството на римокатолицизма, той просто възвеличава спасителната сила на вѣра въ Христа, като противоположна на вѣрата въ едно политико-церковно учреждение. Професоръ Дуайаръ приготвяла сказка върху Русия, въ която третера руската православна църква, която, споредъ него, е сестра на римокатолицизма и е паганизирало християнство.

Като прилѣтна птица.

Нашия многонароденъ, ревностенъ Епископъ на десетъ конференции постоянно обикаля изъ Европа, насѣдрчава проповѣдници и черковни членове съ своитѣ мѣдри, братски съвѣти и съ силнитѣ си духовни проповѣди възбужда по-горѣщъ мисионерски духъ и евангелизаторска ревностъ въ чърквитѣ. Дадениятъ нему отъ нашитѣ братия приемъ бѣшъ тъй царски и сърдеченъ, както и въ другитѣ конференции. Като слушахме краткия му прѣгледъ за туй, що е извършилъ прѣзъ миналата година, напомнихме си Павловитѣ думи къмъ Тѣмотея: „Ако се ревие нѣкому епископство, добро дѣло желае.“ Прѣзъ 1907 год. Епископътъ е пропътувалъ повече отъ 66,670 километра и е държалъ 20 конференции въ три материка — Африка, Европа и Америка. Извършената отъ него прѣзъ послѣднитѣ дванадесетъ мѣсеца работа е наравно бѣлѣжита. *) Като напусналъ Цюрихъ за Ню Йоркъ прѣди една година, той при-

*) Миналата конференциска година е състояла отъ 16 а не 12 мѣсеца. Причпната на това бѣше държаната прѣзъ миналия м. май Генерална Конференция въ гр. Балтиморъ.

сѣтствувалъ на Мисионерското Събрание въ гр. Портландъ, на чуждестранното Мисионерско Събрание въ гр. Сийтълъ и на Епископското Събрание въ гр. Спокаме и отъ крайната западна страна на Съединенитѣ Щати, той набързо се отправилъ къмъ крайната южна страна и държалъ четири конференции въ щатъ Тексасъ и една въ щатъ Луизиана. Той се завърналъ тъкмо на врѣме въ Ню-Йоркъ за да прѣкара Рождество съ семейството си въ гр. Ряджвудъ. Мѣсецитѣ януари и февруари той посветилъ на пътуване и проповѣждане на нашата италианска работа въ градоветѣ Ню Йоркъ, Филадельфия, Балтиморъ, Бѣфало, Ютика и други градове, придруженъ отъ Благотов. Алфредо Талаятелла, способенъ проповѣдникъ отъ Италия. Като резултатъ отъ тѣзи събрания по-вече отъ 400 души се покаяли. Освѣнъ тази евангелизаторска работа, Епископътъ държалъ рѣчи и три сказки въ богословската семинария Дру, въ академията въ гр. Хакетстаунъ, на Социалното Дружество въ Ню-Йоркъ, на мѣжкия клубъ въ черквата Св. Павелъ и на събора на Евортската Съюзъ въ гр. Трой, и постоянно е проповѣдвалъ всѣки недѣленъ день освѣтъ единъ. Слѣдъ туй той държалъ четири отъ пролѣтнитѣ конференции, присѣтствувалъ на Епископското събрание и на Генералната Конференция. По настоятелнитѣ молби на европейскитѣ конференции и на четвъртия методиски конгресъ Генералната Конференция прѣназначи Епископа Бъртъ за още единъ четиригодишенъ периодъ, и вслѣдствие на това той е първиятъ методистки Епископъ, който прѣдсѣдателствува петъ пѣти схшѣтъ конференции. Като отплувалъ за Европа на 6 юни (н. г.) Епископъ Бъртъ държалъ италианската, южно-германската, данската, шведската, норвежската и Петербургската конференции и сключилъ съ българската Мисийска конференция на 10 септември (н. с.) Това е било бѣлѣжита редица конференции, защото по цѣлата лѣния най-взѣтържено и еднодушно всѣкитѣ кон-

ференция усвоили зетото отъ Генералната Конференция рѣшение по въздържанието и съ готовностъ въвели „Методисткото Братство“. Въ Дания и България е била отпразднувана 50 годишнината на методисткото мисионерско дѣло. До като билъ въ Копенхагенъ Епископъ Бжртъ Бялъ приетъ на ауденция отъ Крала Фридриха VIII, която ауденция ще има немалко значение за бъдащото на нашето дѣло въ Дания. Слѣдъ завршаването си въ Цюрихъ на 18 септември (н. с.) Епископъ Бжртъ ще почива до 10 октомври, и послѣ ще замине за Америка да присѣствува на Епископското събрание въ гр. Индианополисъ, на Генералния Мисионерски Комитетъ въ гр. Сенъ Луи и на мисионерското събрание въ гр. Топека, и въ началото на идещия м. декември той съ съпругата си ще се завърне въ Швейцария.

Най-малкото дѣте въ семейството.

Нашата работа въ Русия е най малкото дѣте. тъй да се каже, въ методисткото мисионерско семейство, и като такова не заслужава ли симпатичното внимание, усърднитѣ мотиви и великодушната поддръжка на цѣлата църква? Нека Китай, Индия, Африка — тѣзи по-стари мисии, получатъ не по-малко отъ по-прѣди, ала помнете и нашето руско дѣте! Недѣйте ни прѣзира, да не би наскоро *иногурираната* (добръ почнатата) въ широката руска империя работа да стане посмѣшище на хиляди любопитни зрители. Скоро ние ще имаме нужда отъ удобенъ мисийски домъ и *училище* за проповѣдници и учители въ Петербургъ. Само помислете, въ цѣла Русия нѣма евангелско училище отъ този родъ! Отъ десетъ до двадесетъ руси сж принудени да отиватъ всѣка година въ Германия за да добиятъ потребното евангелско образование. Пишещиятъ тѣзи редове е доволно честолюбивъ да желае, щото Методистката Епископална Църква да има честта да отвори първото *училище отъ този родъ* въ великата руска империя. Нека петъ

хиляди методистки проповѣдници да събератъ всѣки по 5 долара (25 лѣва) за тази цѣлъ и вжтрѣ въ една година ние ще можемъ да почнемъ да градимъ. Намъ ще бжде прѣятно да изпращаме нашето илюстрирано тримѣсечно списание: „Методизмътъ въ Русия“ на всички, които се интересуватъ въ нашата мисионерска работа и волни помоща, колкото малки и да сж, могатъ да се изпращатъ на Dr. A. B. Leonard, или Dr. Homer A. Stuntz, 150 Fifth Avenue, New York или на Надзирателя G. A. Simonds, 9 th Line, 18, W, O, St. Petersburg, Russia. Братия, молете се за насъ!

Д-ръ Х. А. Джонстонъ.

Научна Вѣра

I.

Научниятъ Методъ.

Много е разпространено погрѣшното впечатление, какво този вѣкъ е вѣкъ на необикновено интелектуално безпокойство. Една наскоро излѣзла книга почва съ думитѣ: „ние живѣемъ въ единъ вѣкъ на умствено смущение“. Друга книга е озаглавена „вѣкътъ на съмнѣнието“. Трета книга прогласява нашия вѣкъ като „вѣкъ на вѣра“. Разбира се, че тукъ има и вѣра и съмнѣние, ала по-горѣ отъ тѣзи названия ние трѣба да озаглавимъ нашия вѣкъ, „вѣкъ на факти“, съ което искаме да кажемъ, че фактитѣ иматъ мѣсто, което доминира и изпитването и вѣрата, както никога по-прѣди. Съмнѣнието не доминира, но се колебае. Вѣрата е бодра, и това поради фактитѣ. Настроението на мислящия свѣтъ относно своя методъ е установено. Този методъ е индуктивенъ; той търси факти и се радва за направения вече блѣскавъ успѣхъ въ търсенето на факти.

Никога въ мислящия свѣтъ не е имало такава силна стойкостъ както сега. Въпрѣки послѣдователнитѣ революционни

движения въ деветнадесетото столѣтие въ областта на изслѣждането, ей, тъкмо поради тѣзи движения, установило се е всенараствяващо чувство на положителна увѣреностъ. Прѣди едно столѣтие едва ли имало гралъ отъ каква да е важностъ безъ своя безвѣрнически клубъ. Прѣобладавало е тѣсногрудно становище относно твърдѣ много живнени теми, и никой не сънувалъ за ярката свѣтлина, що шѣла наскоро да се пролѣе върху всячката наша мисль и дѣйностъ. Ала свѣтлината не бърка а дѣйствителноститѣ; тя ги открива. За това въ човѣшката история никой вѣкъ не е ималъ толкова положителна увѣреностъ колкото нашиятъ, такова единодушие между най-големо число човѣци относно великитѣ теми, що водителитѣ на всесвѣтската мисль и на всесвѣтския животъ сѣватъ основни.

Въ началото на 19 то столѣтие истинно вѣрващи християни въ колежитѣ на Америка броели единъ на десетъ. Днесъ тѣ броятъ по-вече отъ единъ на двама, или петдесетъ и три на сто. Това не е празна изповѣдь на убѣждение и вѣрностъ, ала крѣпка, дѣятелна и увѣнчаваща се прѣданостъ на истинни и силни млади християни. Ние сме много наклонни да забравяме сжщинскитѣ условия на миналото. Нека подкрѣпимъ лесно възбужданитѣ си нерви, и тихо да дишаме, като хвърлимъ доверителенъ погледъ на полето.

Всѣки фактъ въ областта на нашето знание се засѣа отъ една тайна. Колкото простъ и фамиларенъ и да е фактътъ — изникването на една трѣвица, кръвообращението — той се досѣга отъ неизслѣдима отъ човѣшкия умъ тайна. Ала и отъ друга страва всѣка тайна, що затруднява човѣшкия разумъ, се досѣга отъ простъ и ясенъ фактъ. Науката е знание на факти. До когато е неясенъ фактътъ, изслѣждането е просто издирване по линията на вѣроятното прѣдъ видъ на извѣстнитѣ вече факти. Положителната увѣреностъ дохожда само, слѣдъ като се установи и приеме фактътъ. Въ научния свѣтъ учени мжже сж заети съ теории,

догадки, гипотези относно неизвѣстното. Тѣ търсятъ факти въ областта на тайнствеността. Въ това издирване отъ жизнена важностъ е да се не смѣсватъ теории съ факти. Това е наравно важно, било че издирването става въ научна или религиозна областъ. И въ двѣтъ области много често сж били изказвани мнѣния, като да сж били гарантирани отъ факти, когато въ сжщностъ това не е било истина.

Има два начина, по които можемъ да почнемъ проучването на какво да е нѣщо. Единиятъ е да почнемъ съ факта на нѣщо, да прѣцѣпимъ добръ този фактъ, да вървимъ напредъ по линията на факта, додѣто достигнемъ до тайната, до която вияги ще достигае; послѣ да очакваме по вече свѣтлина, безъ да малочуваваме ни най малко факта за туй, че билъ засѣгнатъ отъ една тайна, но да се държимъ о убѣждението, че развитието на факта, каквато цѣностъ и да има той, сѣ ще клони къмъ по-вече свѣтлина. Това е научниятъ методъ. Всякиятъ по изслѣждането на знанието прогресъ е билъ направенъ съ усвоението на този методъ. Нека това се добръ забѣлѣжи. Защото има и други методъ, който е усвоенъ отъ мнозина въ свързка съ извѣстни факти. Вториятъ методъ почва отъ къмъ тайната, и не приема факта, додѣто се не разрѣши тайната. Разбира се, че това е не само ненаучно, но и безнадежно. Науката не признава за наученъ мжжъ този, който усвоява таквъ методъ. При все това мнозина биватъ тѣй ненаучени. Тѣ приематъ извѣстни факти, и не обръщатъ внимание на свързанитѣ съ тѣхъ тайни. Ала други факти, като неоспорими, тѣ отказватъ да приематъ, додѣто не разбератъ засѣгащитѣ ги тайни.

Много внушително е, че тѣзи именно факти, които мнозина отказватъ да приематъ, се намиратъ въ областта на моралното съзнание; а моралното съзнание вискува онова прѣцѣпяване на справедливо и честно боравяне съ всички факти, въ всѣка областъ на издирване и опит-

ностъ, на което тъй честно се наблѣга като съществено за истинно научно изслѣждане. Има хора, които изговарятъ силни думи и смѣло изказватъ своето убѣждение въ вѣрността, що всегда трѣбало да даваме на фактитѣ, кодкото и да оборватъ тѣзи факти по-първитѣ ни мнѣния. Важността на таквѣтъ духъ не може да се прѣцѣли. Ала нека помнимъ, че това настроение трѣба да се показва и къмъ фактитѣ въ областитѣ на душевнитѣ и физическитѣ явления. Ей, духовната областъ се отбѣлѣзва отъ факти, що засѣгатъ най-дълбокитѣ дѣйствителности въ човѣшката опитностъ, и ако ученикъ-тъ е истинно наученъ, той щѣ бѣде вѣренъ и лояленъ къмъ фактитѣ тукъ съ дори по-голѣма жаркостъ, отколкото се показва въ проучването на вѣнчания свѣтъ.

Горнитѣ ни твърдения поразително се появяватъ отъ бѣлѣжитата опитностъ на професора Джорджъ И. Ромейнсъ, отъ Кембриджския уневирситетъ. Много години той билъ агностиченъ материалистъ, и заявявалъ, че не виждалъ причина да вѣрва въ Божието съществуване или въ безсмъртието на душата. Той претендиралъ да изучава природата, ала единъ денъ той билъ изненаданъ отъ факта, че човѣшката природа е най-важната частъ на природата; а до тогазъ той сѣ игнориралъ висшитѣ факти на човѣшкия животъ и човѣшката опитностъ, и прилѣжно изучавалъ стоящия по-долу отъ човѣка физически свѣтъ, като че ли не съществували духовни дѣйствителности. По-послѣ той откровено изповѣдалъ, че не билъ истинно наученъ прѣзъ онѣзи години, прѣзъ които игнориралъ духовнитѣ факти и сили въ човѣшката опитностъ. (Слѣдва.)

Ноемврийскитѣ разговори.

Прѣдметъ: Ближниятъ ми.

Кой е ближниятъ ми? Какъ живѣе той? Какъ и кога може да стане той чадѣ Бо-

жие? Какви сж моитѣ къмъ него обязанности? Не трѣба ли да го спаса, ако искаме да спаса себе си? Изучете-специално Бит. 4;9. Лука 10; 25—37 и други подобни пасажии.

Моля окръжнитѣ надзиратели и пастиритѣ въ всичкитѣ конференции въ Европа да се погрижатъ, щото тѣзи велики въпроси вѣрно да се разгледатъ въ всичкитѣ наши черкви прѣзъ м. неомври 1908 год.

Даво практическитѣ резултатъ отъ нашитѣ разговори да бѣде привеждането на ближния ни при Исуса

Епископъ Уилямъ Бъртъ, Д. по Б.

Независима България.

Съ тържественото провъзгласяване въ старата столица Търново, на досегашното ни княжество въ независимо царство, нашата мила татковина заема онова видно положение въ Балканския полуостровъ, що ѝ се стоеше. Съ това като нация ние поемаме по-голѣма отговорностъ-тъй прѣдъ съседитѣ си, съ която трѣба да поддържаеме добри и приятелски отношения, както и прѣдъ великитѣ сили. Като независимо царство ние ще трѣба да обърнемъ сериозно внимание върху по-доброто уреждане на вътрѣшнитѣ си работи, особено върху моралното възпитание на младежъта. Нашето отечество се нуждае отъ добри и трѣзви граждани и гражданки, които да милѣятъ и съ всичкитѣ си сили да работятъ за прѣуспѣването ни въ морално и религиозно отношение. Мозгътъ на вѣвката нация е моралътъ, който се корени въ религията. Принципитѣ на християнската религия трѣба да се проповѣдватъ всенародно—да се проповѣдватъ не съ човѣшка мѣдростъ, а съ доказателството на Духа и съ сила. Необходимо е като християни съ жива вѣра да гледаме на нашия Спасителъ, Господа Исуса, които е съвършениятъ специалистъ по характеръ. Той само ще ни научи, що трѣба да правимъ за да се освободимъ отъ злото, отъ

грѣха и да се стремимъ къмъ всичко, що е добро, честно, истинно, чисто и добро-хвално. Ето защо и Той милостиво ни кани при Себе Си: „Дойдете при Мене всички, що се трудите и сте обрѣменени и *Азъ ще ви успокоя*. Вземете Моето яго на себе си и *научете се отъ Мене*; защото съмъ кроткъ и смиренъ на сърце,

и ще намѣрите спокойствие на душитѣ си. Защото *Моето яго е благо и Моето брѣме е леко*.“ Блаженъ онзи народъ, комуто Господъ е Богъ. Блажени ще бждемъ и ние като народъ, ако съ всичкитѣ си сили Господу служимъ и Неговата мъдрость търсимъ.

РАЗНИ.

— Много ученъ но прѣкаленъ професоръ. — Павелъ Хауптъ, професоръ на Семятскитѣ Езици въ Джонъ Хопкинсова Университетъ (С. Щ. Америка), възбудилъ интернационалния конгресъ по историята на религията, който конгресъ прѣзъ този мѣсець е засѣдалъ въ гр. Оксфордъ (Англия) съ опита си да имъ докаже, съ помощта на единъ процесъ отъ етнологично разсѣждане, какво Исусъ не билъ еврейнъ, но ариецъ. Нѣколко врѣме той изказвалъ тази идея и въ Америка. Рефератътъ му прѣдизвикалъ най-остро разискване. Ни единъ делегатъ не подкрѣпилъ неговата теория. Той не успѣлъ да убѣди конгреса. Д-ръ М. Гастеръ, бѣлѣжитъ еврейнъ писателъ, билъ най-силниятъ му противникъ. Той посочилъ на факта че въ всичкитѣ си обвинения евреитѣ никога не удрѣкавали Исуса въ прозелитско потекло. Жалното е, че такава фантастична теория се лѣсно възприиматъ отъ полуученитъ, тъй че фантазиятъ на велики мъже ставатъ принципи на дребнавитѣ.

— Толстой — осемдесетъ годишната отъ рождението му. — По този случай ето що казва единъ американски религиозенъ вѣстникъ: „Интересно е да бжде анализирано не само желанието да

се акламира отличния писателъ, идеалистъ, патриотъ и моралистъ, но и да бжде разглежданъ самиятъ човѣкъ. Толстой получилъ стотина телеграми отъ Берлинъ, Лондонъ и други европейски центрове, отъ Ню Йоркъ и други американски градове, както и нѣколко отъ Япония и Нова-Зеландия. Само въ единъ день били получени хиляда депеша отъ този родъ. Нѣколко стотини посѣтителъ, учители, студенти и кореспонденти помимо желанието на Толстоевото семейство, посѣтили графа въ дома му, ако и да билъ боленъ и на легло. Рускиятъ министръ на вътрѣшнитѣ дѣла счелъ за нужно официално да заяви, че мнозина отъ провинциалнитѣ губернатори злоупотребили съ даденото тѣмъ усмотрение по отношение запрѣщението на тържества. Министрътъ казва, какво цѣльта била да се не допускатъ политически демонстрации и прославения на Толстоевитѣ антирелигиозни и либерални идеи. Че Толстой е гений, съ всичкитѣ му ексцентричности, несъвѣстливости и нелогичности, това е очевидно. Че възгледитѣ му — върху държавата, църквата и литературата — сж непрактични е наравно явно. Той притежава вѣнчалната добродѣтель искренности, и понеже той отхвърлил раннитѣ спекулации (чрѣзмѣрности) той е достоинъ за почтително внимание.“

— *Благородно момче.* — Едно деветъ годишно момче, синъ на единъ пожарникарь въ Ню-Йоркъ, било прѣгазено отъ една моторна кола. Занесли го на болницата. Скоро се явили баща му и майка му и видѣли сина си съ единия кракъ ампутиранъ, другиятъ злѣ смазанъ и съ тежка рана по тѣлото. Тѣй като момчето много страдало, докторитѣ искали пакъ да го упоятъ. Съ всичката сила, що можалъ да събере, той казалъ: „Не искамъ да ме приспите; искамъ да говоря на мама и тате.“ Когато ги видѣлъ да плачатъ прѣдъ него, той имъ казалъ: „Недѣйте, мамо и тате, скѣрби за мене. Тате всѣкога ми е казвалъ да бъда храбъръ, та да порастна и стана пожарникарь като него;“ но въ онзи моментъ гласа му отслабналъ и той едва можалъ да шепне, и не можалъ да свърши прѣдложението си, но на часа издъхналъ. Единичкиятъ утѣшителенъ споменъ за родителитѣ му били любовнитѣ думи на малкия имъ синъ, и вѣрвата, че той е свободенъ отъ болки и възкращения, и че ако и тѣ се възпротивятъ на възкращенията на този свѣтъ, ще могатъ да се срѣснатъ пакъ съ него.

Молитенъ день за Нед. Училища.

Всесвѣтското Дружество за Недѣлни Училища въ събори си, държанъ въ гр. Рямъ, прѣпоръчва, щото третиятъ Недѣленъ день въ м. октомври, (н. с.) въ всѣка година да се пази отъ Евангелскитѣ църкви на всѣкадѣ по всички свѣтъ като *молитвенъ день за Недѣлни Училища*. За това, поканени сте да назите Недѣля, 5/18 октомври, съ обществена и частна молитва къмъ всемогущия Богъ за специално благословение върху Недѣлнитѣ Училища въ всички страни. Всѣко чадѣ Божие може да съставлява брѣнка въ тази молитвена верига, която ще опаше свѣта, усиляйки връзката, що ни съединява въ общъ съюзъ на служение, и любовта на единъ къмъ други, и увеличавайки рев-

ността ни за усиляване всемирното изучаване на Словото, което е сила Божия за спасение на всѣкого, който вѣрва.“ Ние канимъ евангелскитѣ служители да наредятъ, специални службѣ въ полза на Недѣлнитѣ Училища. „И все, що поискате въ молитва, като вѣрувате, ще получите.“

Горното извѣстие обръща вниманието на най важното дѣло, що имаме — нашето Недѣлно-Училишно дѣло. Това значи великъ случай за привѣждане дѣлата при Христа, прѣди да влѣзатъ въ близкъ досегъ съ свѣта.

Конгреса по Туберкулозата.

Конгресътъ по Туберкулозата е засѣдалъ прѣзъ юзи мѣсець въ гр. Ню-Йоркъ. Този конгресъ се събира веднѣжъ въ три години. Експерта отъ всички страни на цивилизования свѣтъ участвуватъ въ разискванията. Поради козмополитеския характеръ на членоветѣ на конгреса, призвати сж три езика за официални. Между заинтересуванитѣ въ дѣлата на този конгресъ американци сж: Прѣдс. Розвелтъ, Алдру Карнеги, Джонъ Д. Рокфелеръ, двамата американ. милиардери и стотина други социалози, филантропи и физици. Конгресътъ ще постави американцитѣ въ сношение съ мнозина водители на движението въ всички части на свѣта. Събранитѣ въ засѣданията на конгреса свѣдения трѣбва да образуватъ енциклопедия върху туберкулозата. Голѣмъ потокъ ще се добие на почнатото вече възпитателно по този прѣдметъ дѣло. Литературата по този прѣдметъ, на която този конгресъ ще бѣде източникъ ще достави потрѣбното наставление за нашитѣ народни училища, за милосърднитѣ сестри и за град. свѣти въ всѣки градъ. Що коштува туберкулозата, какъвъ е товарътъ ѝ върху семейството, прѣдпаз. отъ и лѣкуванието на тази болѣсть въ училищ. стаи, общест. здания, въ санаториуми, фабрики и пр. тѣзи въпроси сж били изчерпително разгледани въ конгреса и ползата отъ тѣзи разисквания ще бѣде безсѣмнено голѣма.